

„POKROK“ vychádza každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Tešák Uh. Skalica (Sokolca).

Obznaný (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Rozluka cirkve a štátu vo Francúzsku.

Jako následok zákona o rozluke cirkve a štátu, prevádza sa teraz po celom Francúzsku popis movitého i nemovitého cirkevného majetku. Nejedná sa tu len o majetok biskupov a kňazov, lebo tých donedávna platil štát, ale o majetok cirkevný. Jako majú u nás kostoly fundácie, role, peniaze tak i tam. V kostoloch sú i drahocenné monstrancie, kalichy, drahé rúcha, kríže, lampy, atď. a na toto všetko položil ruku štát.

Toto spisujú teraz komissie, vnikajú do kostolov i násilne s vojskom a zandarmi. Ľud bráni sa oproti tejto „radikálno-socialistickej slobode“.

Prišlo ku veľkým výtrznostiam a nepokojom v niektorých kostoloch boly pravé bitky medzi ľuďom a úradníkmi.

Náš obrázok ukazuje jako sa veriaci zatarasili v kostole stolicami a jaký boj vedú s policajtmi v chráme Sv. Magdaleny v Paríži. Keď nemohli premôcť ľud pustili na nich cez oblúk zo striekačov prúdy vody.

„A ešte pôst!“

Slavný slovenský básnik Hviezdoslav napísal básne „A ešte pôst!“ Hviezdoslav plače, vzdychá nad dlhým pôstom svojho ľudu, nad dlhým utrpením svojho národa. A veru pôst trvá u nás silný, nezmenšený, nie menej ostrý, nepretržitý už dlho, veľmi dlho. A náš pôst je pôstom chudobných, nedojedených ľudí, ktorí nikdy nepocítili plnosť blahobytu, plnú mieru šťastia, ktorí nikdy nezažili spokojnosť ducha nad nasýteným telom, nad plným žalúdkom.

My polohladní, biedno oblečení, vydedení, odstavení od bohatého stolu panujúcich úpeli sme v pôste telesnej biedy, duševnej poroby, úpeli sme ve tmách otroctva, nemajúc pochaby o blahodárnych lúčoch slobody, o teplote jarnej vianku, ktorý každoročne zvestuje koniec pôstu a blízkosť vzkriesenia. Či nemá básnik pravdu, keď vzdychá „a ešte pôst?“

Či ešte poradí pôst? Ešte vždy nedostatok, bieda, tma, otroctvo, hriechy, lakomstvo, obžerstvo, závisť, netísty život, nevera, podlizavosť, poklonkovanie veľkým, tanec okolo zla tého telata, zapredávanie presvedčenia, slúžba cudzím, nečeta pred svojimi, nestálosť v presvedčení, falš, nedodržanie sľubu, poddávanie sa nebezpečným prídom, sebaklam, atď., či tieto neresti neležia ako mlynský kameň na našom srdci, či není sú ony hustým závojom na našich očiach, aby nemohli sme voľne vzdychnúť, aby nemohli sme vidieť a poznať pravdu?!

„A ešte pôst, ano musí byť ešte pôst, lebo není sme hodní vzkriesenia, nie svetla, slobody, nie sme ešte zreli na voľnosť a jej požehnanie, preto sužuje a trápi nás pôst, hroznejší, nežli pôst o vode o chlebe. Pôst duše je strašnou utrapou, pôst srdca boli viacej nežli krvavé rany, pôst národa trápi milióny! Neznáť v živote slobody, nepocítiť bezprostredné výbobytky slobody, neokúsiť ovocie slobody je strašným, nevýslovným pôstom, pekelnou mukou každého človeka čo túži po živote pravom, ľudskom, plnom.“

Rozjímajte o pôste ľudu slovenského, o nerestiach ľpiacich na jeho duši, očistite sa, pracujte, aby prišlo po dlhom pôste veľké a slavné vzkriesenie.

Zo života.

Nestalo sa to síce u nás, ale priam preto to zasluhuje, aby som to napísal a nášmu obecstvu podal. O keď by i u nás sa našli takí učiteľia, ktorí by tak hovorili! Ale u nás je to nemožné; bola by z toho hneď chlebová otázka a patričný by doista dostal „laufpass“, keď nie dačo horšieho.

Uverejňujem tu slová, ktoré by zaslúžili so zlatými literami napísané byť, a na dôkaz hodnovernosti uvediem i mená, nakoľko sú mi známe.

1. Nemecká učiteľka napísala profesorovi dr. Maasenovi o českých dieťkach v nemeckej škole: „... Deväť mesiacov už je tomu, že mám sverené tie dieťky milých, driečnych tvárických a prevážna väčšina porád ešte hľadá s nemou otázkou v očiach: „Čo sme ti urobili, že nás tak mučíš?“ — Nemecky Otčenáš sa síce načítali, ale pri tých zvukoch jejich modlitby až tak mi to mrazom po tele prechodí; ústa sa im hýbajú, dušička ale si myslí, že odriekavajú dajakú ťažkú hádku... Školský rok blíži sa pomalúčky ku koncu a čo sa naučily tie moje ubohé dieťky? Leda že mi odkreslia s tabule na tabulu známky písmen

a číslíc; viacej nedovedú; ba jestli mali troška toho prirodzeného nadania a chuti k učeniu, bude to nadanie istotne potlačené, otupené... Dajte tie ubohé dieťky do školy takej, do takej patriť!“

2. Iná učiteľka nemecká z Českých Budejovic napísala o českých dieťkach v nemeckej škole: „... Dieťky nevedely, čomu ich učím. Ťažko zápasily s obtiažni jazyka, keď mi mali objasniť vec, na ktorú som sa dopytovala. A byly medzi nimi dievčatká veľmi nadané, ako za dalo súdiť z vysvedčenia, ktoré si byly priniesly so škôl českých. Tam by doista byly prospievaly, u mňa ale musely duševne zakrpať. Ja není som zvyknutá na také hrozné pomery; preplakala som celé noci a neskoršie som prosila našich nemeckých predákov, aby ma poslali do inej školy, kde sú dieť nemecké. Bolo mi hovoreno, aby som sa neplietla do vecí, do ktorých ma nič není! Videla som, že pánom sa nejedná o to, či sa české dieťky naučia dačomu v nemeckej škole, ba že je mu to celkom ľahostajné, čo z nich bude, ale že im ide len o to, aby mali v školách hojnosť dieťok a mohli sa s tým chváliť. Vo škole som ďalej pracovala bez úspechu; moje žiačky čím ďalej, tým menej cháply, bo vyučovanie bolo vždy ťažšie a ťažšie a ony tým menej rozumely. o čom hovorím. Prihodilo sa mi raz, že som vynucovala mluvnicu a viac ako pol triedy bolo v tom dôslednom mienení, že vynaučujem dejepis! Ani neviete, ako mi bolo tých dieť ľúto a do dnes vzpomínam na to s boľstvom.“

Otvoria tieto prípady zo skutočnosti mnohým pobúdeným oči?

A odborný učiteľ Fr. V. Pokorný hovorí k rodičom:

„Príde-li k vám nemecký náhončí a sľuboval by vám hory doly a hovoril tými najsladšími slovami o tom, aby ste svoje dieťka dali do nemeckej školy, neposlúchajte ho, ale ukážte mu dvere. Dieťka vaše a jeho budúcnosť nech je vám drahším, ako všetky výhody, ktoré vám svoditelia nasľubujú a na ktorých obyčajno nič pravdivého není. Vyhrožovania sa nebojte; dnes ste chránení zákonom a nik vás nemôže nútiti, aby ste museli dať svoje dieťka do cudzojazykovej školy!“

Takto hovoria a píšú inde: a — u nás? Bože, smiluj sa nad nami!

Podáva: St. F.

Cudzia škola.

Od Jozefa Soukala.

Nikto nevie, jak to srdce hluší a jak dlho v hlúbe duše boli, keď je usúdeno detskej duši, chodiť vždy len do cudzacej školy!

Kto to nezakúsil, nepochopí, jak to útle srdce žialom stiska, tu o bájkach detských žiadnej stopy, ktorých žiar kol hlavy dieťok blýska.

Rozpomienky na dom z hrudi plaší cudzia reč, keď vždy ju pred ním chvála; s našou, ako sprostou, tyran straší, cudzú chváli, jak by nad ňou stála.

Boha poznať, učí cudzím slovom, cudzí národ nad svoj len vynášať; zhŕdať svojim domom, svojim rodom, krásny dar prírody, bahnom máčať.

Kto to nezakúsil, nepochopí, jak to mákkú dušu detskú boli, keď s ňou nerozvaha posmech tropí a ju ta do cudzej ženie školy.

Poslov: St. F.

Čo nového doma?

Národný sviatok 15. marca uplynul v tichosti v celej krajine, veľké prípravy žandárske neboly ani potrebné, búrif a demonštro-

vat nemal kto, sedliaci, stoja ďaleko od politiky a hľadajú radšej svojich prác a remeselníci a delníci hľadajú si chlieb.

Hovorí sa pevne z úradnej strany, že assentýrky predsa len budú po veľkej noci a že assentovani budú slúžiť len dva roky. Iste keby vojenská správa toto napred vyhlásila, dostavi sa k odvodu všetka mládež. Vláda rozpustila výkonný výbor koalície.

Čo nového vo svete?

Veľké nešťastie v uhelných baniach vo Francúzsku. V Cauriérse minulú sobotu, dalo sa do bani spustiť 1795 delníkov, z týchto nalezlo v baniach hrob asi 1200. Z neznámej príčiny povstal v baniach oheň, od toho chytily sa podzemné plyny, povstal výbuch, bane sa na mnohých miestach rosypaly a úbohi baníci z väčšiny podusili sa a shoreli, vyťahovadlá vypovedaly službu a bane staly sa neprístupnými. Pod zemou, kde zahynulo vyše tisíc ľudí musely sa odohrať strašné sceny, kým všetci nepomreli. Pri vchode baní byly srdcelomné náreky pozostalých.

Nešťastie navinila i nedbanlivosť baňskej správy, ktorá chcela na opravách v bani šporovať Spoločnosť bude musieť platiť pozostalým rodinám asi 1/2 milióna frankov ročne. Rozhorčenosť medzi francúzskym delníctvom je veľká. Poslal strákuje 50,000 baníkov. Vláda chce sa vyrovnáť.

Anglický kráľ Eduard a nemecký cisár Vilhelm navštívia okolo Veľkonočných sviatkov knieža Mikuláša na Čiernej Hore.

Colný spor medzi Srbskom, Rak. Uhorskom je na čas vyrovnaný, kým sa pevná smluva neutorí. Dovozy dobytka zo Srbska Srbska bude vyšším clom obťažujú. Predtým platilo sa od 1 kusu vola 9 kor. 52 hal., teraz bude sa platiť 9 kor. 40 hal. za 100 kg. živej váhy. Teda clo je hodne zvýšené. Od jedného prasata platilo sa 3 koruny 57 hal., teraz platí sa za 10—120 kg. živej váhy 12 korún. Od pšenice bude sa platiť 6 kor. 30 hal., od jačmeňa 2 kor. 80 hal. predtým neplatilo sa nič. Kukurica bola bezcolnou, teraz sa bude od nej platiť 2 kor. 80 hal. Aj na suché slivy srbské je uvalené clo. Zato Srbsko zvýšilo clo na dovoz Rak.-Uhorského cukru spiritusu a látok

Dopisy.

— Dolný Badin v marci. Často čítame v našom milom „Pokroku“ o spolkoch a spolkových sklepoch, my nemôžeme sa síce pochváliť s takými skvelými výsledkami, ale predsa len napredujeme. Obrat obnášal 15,794 kor. a čistý zisk 1510 kor. 74 hal. Naša obec je malá, počítuje len 40 čísel, musíme si tedy pomáhať aj s okolitými obcami. U nás zase stal sa taký nepekný prípad, Gabriel Priškin, viezol kláty do Krupiny pánu Darmekovi, keď kláty složil, sadnul na voz a šiel domov a v este vyskočil mu na voz istý Martin Benša u Čabrackého Vrbovka a pichnul ho nožom do nohy. Priškin sa bránil, povstal krik. Benšu žandári chytili a Priškina odviezli do nemocnice. Priškin, že má hrozne bolesti a bude museť dlho ležať v nemocnici. Benša, že urobil to z pomsty. Tak končí každá pomsta s trestom. U nás sa toho roku mnoho bolhoju seje, odporúčam ho všetkým hospodárom, jako výborné krmivo pre kravy. Semeno je u mňa ešte k dostaniu. Prajeme Vám mnoho dobrého a stáleho zdravia, značím sa s úctou. Na zdar! Michal Kliment, roľník.

— Mokryháj. Od nás sa nikto neozýva, tak žijeme tu v postnej pohode a v smutku rozjímame o marnosti sveta a sme do seba utiahnutí. U nás chváfa Bohu ide to k lepšiemu, šenkov už nemáme, židov tiež nie, ale pardon, hostinec jeden máme, aj židáka, komára v ňom, (to ste mu dali zlé meno, lebo bars je chudý tlustne predsa. Red.) a bars je komár neprijemný, dotieravé zviera u nás ho

majú predsa radi. Ešte ráno drieme, už na neho tlčú; tot idem tam okolo, ale tam ľudia na hlas rozjímali a aj hospodári jeden slovensky, druhý maďarsky ako v babylone a každý kričal „žízňim“. Zeny myslia, že muži idú po rodine, keby ste enom vyšli na špehy, videly by ste moc! Jeden stareček, keď onemocnel, zavolali mu doktora, doktorovi sťažovali sa: prosím mne čosi prešlo prez krk! A čo, pýtal sa doktor; vinohrad vintoperek odpovedal starac. Pozor tedy na duše a majetky.

Mokrohájan.

Drobné zprávy.

Pozvanie do valného zhromaždenia Úverkového spolku „Ludová Banka“ a Potravného spolku v Šaštíne z okoli, ktoré sa dňa 25. marca 1906. v miestnostach „Kat. Kruhu“ popoludní o pol 5. hodine vydržiavať bude.

Riaditeľstvo.

— V nedeľu dňa 25. marca popoludní budú obnovovať slub členovia spolku sdržanlivosti. Členovia sídu sa o pol 3 popoludní v „Kat. Kruhu“ a pod spolkovou zástavou pojdu do kostola. Bratia vyznajte verejne vaše presvedčenie.

— Dňa 18. marca prednášal v „Kat. Kruhu“ dr. Pavel Blaho o „Alkoholisme“ návšteva bola veľká, súčasťnilo sa i mnoho žien.

— Dňa 25. marca večer bude zase prednáška, dostavte sa všetci, čo sa chcete poučiť.

— V Hasprunke kupuje si potravný spolk dom. Dobré by bolo, len nemalo v tom rozhodovať pána učiteľové pohodlie, jeho tvrdošijnosť, ale vôľa ľudu!

— Skalický potravný spolk vyplatil v tovar svojím členom a odberateľom jako novoročné okolo 2000 korún!

— Inerujte ohlasujte v novinách: Kto má čo na predaj, kto čo chce kúpiť, kto čo hľadá, tak vzmáha sa obchod!

— „Kat. Noviny“ sú najlacnejšie a najväčšie slovenské noviny. Pište o ne do Skalice.

— Konvencia nár. slov. spolku v Amerike bude v prvej polovici mesiaca júna v meste Newarku Pa. Už teraz robia sa veľké prípravy.

— Vo Gbeloch splatili už na nové akcie potravného spolku vyše 1000 kcrún. Usilujte sa, aby spolk čím skorej mohol sa otvoriť.

— Blahobyť. V prvom týždni mesiaca marca, vysťahovalo sa z Uhorska 5240 ľudí. Medzi týmito bolo 2279 Slovákov, 1143 Maďarov, 732 Nemcov, 800 Horvátov a 226 Rumunov. Je to smutné, ale smutnejšie je to, že najdu sa takí lampi (vo vlasteneckom rúšku), ktorí priateľov ľudu čo ľud prácou a zrobokom doma sdržujú, vlastizradcami a buričmi nazývajú.

— Požiar. Dňa 14. t. m. vypukol v Šoporňi (Nitránska st.) požiar, ktorý zničil 5 domov, úplne 2 krmov a s domácim náradím. Škoda obnáša asi na 5000 kor. Ľudský život nepadol v obeť. Srdečne ďakujeme za pomoc tunajším ohňohasičom, ktorí už pri mnohých ohňoch sa veľmi dobre vyznali, ale aj pri tomto ohni na zadku neostali, s pomocou Kópšdských a pattanských ohňohasičov oheň v ďalšom účinkovaní prekazili.

— **Upozornenie.** Ctenému obecnstvu v známosť uvádzam, že som odovzdal zastupiteľstvo „Prvej uhor. poisťujúcej spoločnosti“ pánu Ferd. Prikazský, na rynku. Kto by teda mal s assekuráciou prácu, nech sa na neho obráti.

Jozef Teslík.

BESEDNICA.

Návšteva u nemocnej.

(Obrázok zo života.)

(Dokončenie.)

Keď vnišla Novotná, tu predsa pohnula nemocná rukou a hlavou, ale Novotná vidiac, že pri posteli sedí Niamcová, pohrdavo sa uškerila a prihnula sa k posteli tak, ako by tam Niamcovej ani nebolo. Chcela sestru pobozkať a ponevác Niamcová bola jej na prekážke, odstrčila ju jednoducho bez všetkej výhovorky a sadla na kraj postele.

„No, čože nám to sestričko vystrájaš?“ hovorila sladúčko. „Ale myslím, že nebude to nič; máš ešte čisté a veselé oči; z toho ty čo chvilka vylezeš.“

„No, zomreť ešte sa mi nechce,“ — odvetila chorá.

„To ani žiaden si nepraje: aspoň z našich nikto. Len tu ostaň s nami! Pravda, sú na svete ľudia, ktorí sa toho nemôžu dočkať,“ a pri tom pozrela na Burešov a na Niamcovú, — „ale u nás taká faleš niet.“

Bureš na túto reč len odplúval, ale Niamcová zdvihla furtušku k oku a s plačlivým hlasom odpovedala:

„To myslíte nás, švagrička, ja to viem. Vy by ste rada nás chudobných treba aj z dediny vyhнала; vy nás vždy ohovárate, kde len môžete, ale aby ste vedela, my nechoeme tetičku obalamutiť o ľúku, ako vy.“

Niamcová o tej ľúke dobre vedela, že Novotný o ňu stojí a už aj tak robí, ako by bola jeho vlastná.

Medzitým zpomätala sa aj Bureška, vlastná sestrenica Majzánkovej, popotiahla siatku a pristúpila k Novotnej, ostrým hlasom spustila:

„Dobré vám tak, závistlivá ženo; je to pravda, váš muž sa v krčme chvastal, že si kúpi ešte jedného koňa, až tú ľúku dostane.“

Novotná zostala ako omráčená; videia, že táto rodina vie všetko. Bola by veru rázne odpovedala, keď by v tom nebola priskočila Horvátka k posteli, odkiaľ sa ozývaly hlboké stony a vzdychy.

„Pre Boha, gazdina, čože je vám? pýtala. „Moj Božičku, ona sa dusí; vy ste ju umučili. Bože, Bože, gazdinka, vzpomáajte sa!“

Babka trela nemocnej tvár handrou, ktorú priam mala v rukách.

Všetky ženské príbehly k posteli. Chorej muselo byť veľmi zle, bo tvar jej zčervenala ako varenú rak a pot jej vystupoval na čelo. Od dlhej chvíle záchvat pominul, nemocná otvorila oči, vytiahla ruku z pod duchny a zafala päsť.

Kolompier, ktorý doposiaľ na lavii sedel a fajčil pristúpil k posteli a tíško riekol: „Čo chcete, gazdina?“

Majzánkova ale nemohla ani slova prehovorit, ale v očiach jej zablyšlo, ako keď sa pod mračnom blesky križujú.

Kolompier vrátil sa na lavicu. „A teraz ženy, keď ste nemocnú potešili“ — hovoril, — mohly by ste sa vytratiť!“

„No, ty nám budeš rozkazovať,“ — odvetila podráždeno Novotná, — „veď ešte ani nevieme, čo vlastne chorej chýba. Kdeže tá to tlačí, sestrička?“

Nemocná len zafala pysky a zasypela. „A život má od včerajška ako bubon,“ — podotkla Horvátka.

„Prečo jej teda nedáte obklad? odfrkla Novotná.

„Na vás sme čakaly, gazdina, na vás; vy tomu rozumiete!“ odpovedala urozená babka. „Našlapať by bolo dobre,“ — radil Bureš aj ponúknul! „Ja znám dobre našlapať.“

„To verím,“ zkríkla Novotná, — „s tými babami!“

„Ale isto je, že je nenoc zlá,“ — pokračovala. „Sama pošlem pre doktora; viem, čo sa patrí. A poriadok by si mala tiež urobiť, sestrička. Vieš, sme ľudia smrteľní a máš okolo seba dosť cudzích ľudí, ktorí by všetko rozniesli skorej, než by si vychládla.“

Všetka rodina sa nad touto rovnou rečou zhrozila a na nemocnú prišiel nový záchvat,

ale teraz mal celkom iný účinok. Majzánkova odkopnula ťažkú duchnu a vyskočila z postele. Nemohla nič prehovorit, ale hľadala čosi pod lavicu a keď nemohla nič nájsť, vyrazila sypavým hlasom:

„Žilu; kde je žila?“

Kolompier pochopil. Siahnul za pekeľco, vytiahol suchú ale ohybkú žilu, podal gazdinej a — fuk do kúta. Vedel, čo bude nasledovať a nechcel mať zo všetkého čírstku.

A Majzánkova častovala rodinu, kam sa jej len namanulo; hlava nehlava, chrbát nechrbát. Dostala sestra, švagriná a sestrenica; no, najviac ale sestra. Len švagor tomu ušiel, bo bol prvý vonku.

Nemocná hnala hostov do siene, odtiaľ na dvor a keď sa vrátila, ľahla do postele a chutno vypila hrnček odvaru, čo jej Horvátka bola prichystala.

Na druhý deň bolo u Majzánkovej po nemocí.

Rozpráva: St. F.

Oznamy

Svoj k svojmu!!

Obleky

pre mužských i chlapcov, z dobrých látok a solidne vypracované vo veľkom výbere budú k dostaniu

u Emanuela Hofbauera,

mužského krajčira v Skalici.

Velactenému obecnstvu dávam na vedomie, že som otvoril v Skalici obuvnícky obchod. Obsluha solidna. Ceny mierne. Prosím o hojnou priazeň.

S úctou

Albert Ploček v Uh. Skalici

Dlhá ulica č. 445.

Mam na predaj duby, na mlánské valce, strešnové fošne pre stolárov, valce na valanie poľa, hranty pre dobytok a dva hobelbanky, kdo potrebuje, môže sa prihlásiť u Pavla Stupal, v Radošovciach.

Hľadajú sa 2 mladý sedlársky pomocníci a 2 učni sa príjmu na prácu miešanú, u Karla Eitnera, nástupca v Holiči.

Parné a vanové kúpele

nachodia sa v Uh. Skalici na Horných majeroch pri novej pálenici.

Kúpele sú otvorené každopodne ráno od 7. hod. do 1. hod. a odpoľudnia od 2. do 5. hod. Každý štvrtok popoludní parný kúpeľ je pripustený jedine osobam žen-kého pohlavia.

Cena jedného kúpeľného listka (bez bielizne) je 80 halierov.

Predplatné na 10 kúpeľných listkov je 7 korún.

Preto prosíme aby všetci čistotu milujúci ľudia často navštevovali tieto kúpele lebo „čistota je pol zdravia“.

Můj drahý mužičku!
 ja by som Ta mala veľmi rada,
 keď by si mi a našim dievčatom
 kúpil krásne

SUKNE LODENOVÉ
 veľmi praktické, ktoré za každú ce-
 nu počínajúc od 55 — 60 a 70 kr.
 vyše vyrába dobiereku zasiela jedine.
 Tkáčsky záv. **A. Jelinka v Lisku.**
 pp. Jimramov. Morava.
 v zorky zdarma a franco.

Nase PÝCHA

Pravé krmné vápno so značkou
„HOSPODÁR“
 Hodí sa pre každý druh statku.

Dostať:
 5 kg. vrecko za K. 2.— 50 kg. vrece za K. 12.—
 výhradne v sklade

Jesenský v Lipt. Sv. Mikulaši.
 Obširne návody a plakáty zadarmo. —
 Hodí sa pre každý druh statku.

Sviece kostolné
 všetkých druhov

**voskové a polovoskové
 sviečky**

stolné stearinové a parašínové, hládké
 a krútené biele lebo barevné, ďalej

mydla
 ku praniu a voňavé
 (toiletné), všetky
 v najlepšej jakosti dodáva naj-
 ľavnejšie

Prvá Kráľovohradecká cis. a
 král. dvornia tovareň
 na sviečky, mydlá a voňavky.
J. Pilnáček,
 Hradec Kralové, Kral. České.
 Založeno roku 1816.

Pre doškoľné farné úřady zvláštne ľavné ceny!
 Solida česká kresťanská firma.

Moderné zařízené továrny firmy
**První moravská rolnická továrna
 akciová**
 na soustředěná hnojiva a lúčebniny
 v **Přerově.**
 doporučuji co nejlépe
Superfosfát z kostné moučky
 a **Superfosfát nerostný**
 Za ceny konkurenční a za podmínek nejprí-
 znivějších

Smíšená hnojiva k řepě, ječmenu, chmeli,
 atd. Kostní moučku rozloženou, kámit, drasel-
 natou sůl jakož i ostatní druhy hnojiv lze kon-
 piti za ceny najnižší.
 Žádáme veškeré zemědělce, aby ve vlastním
 zájmu požádali nás o nabídku, kterouž ochotně
 a co nejrychleji vyřídíme.

Páli Vás

Žáha

tak si rychle kupte láhev

**LUHACOVICKEJ
 KYSELKY**

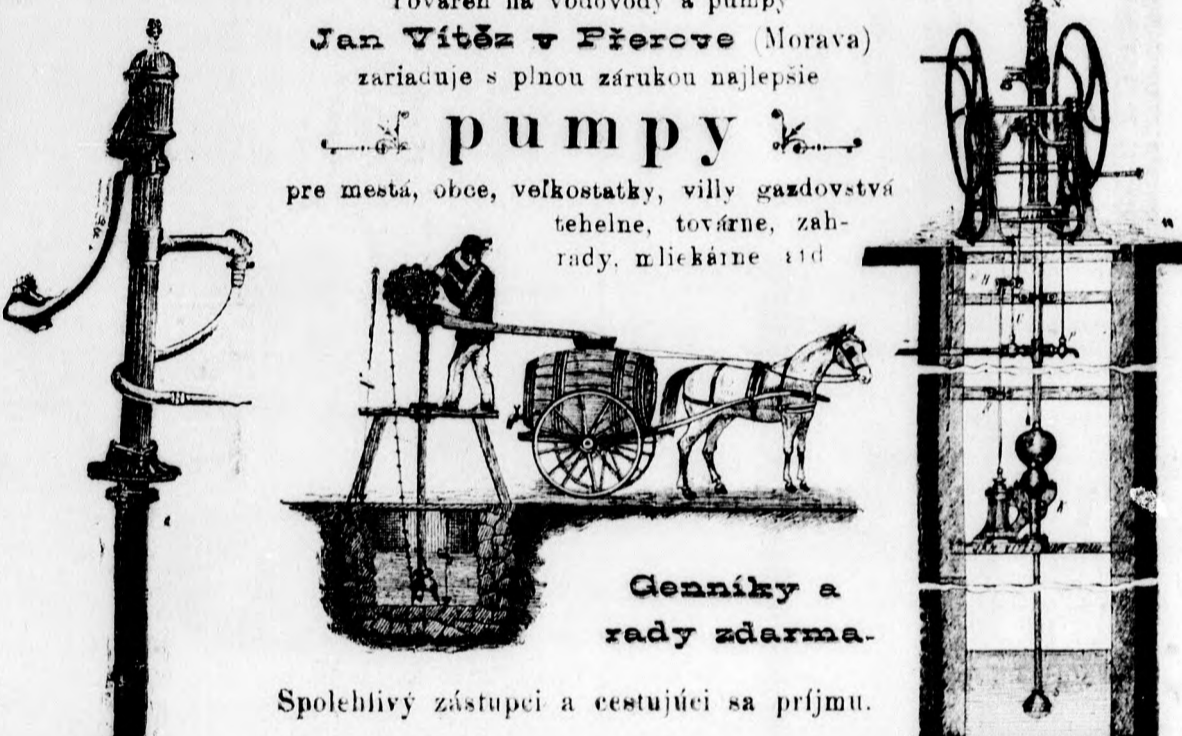
a pite ráno aj odpoledne po 1 aj 2
 skleniciach.

Tým také prejdete **podagre. kamien-
 kom žľobovým a písku v moči.**
 Správa lázní v Luhačovicích.

Továrň na vodovody a pumpy
Jan Vítěz v Přerově (Morava)
 zariadenje s plnou zárukou najlepšie

pumpy

pre mestá, obce, veľkostatky, villy gazdovstva
 tehelne, továrne, zah-
 rady, mliekárne atd.

**Geniíky a
 rady zdarma.**

Spolehlivý zástupci a cestujúci sa príjmu.

Každá sporivá gazdina
 používa

Kolínskej kávovej prísady
SO SOKOLOM — SO SOKOLOM
 Doceli tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej
kávy

TOVARNE:
v Kolíne a Prostejove, Morava